

Op zoek naar een beetje geluk

Liturgiesuggesties:

Opwekking 366 en Johannes de Heer 140 of Opwekking 167

Opwekking 467 of Psalm 149: 1 en 2

Gezang 328: 1, 2 en 3

Johannes 4: 4-14 en 4:39-42

Na verkondiging: Johannes de Heer 7 of Gezang 409: 1, 3 en 5

Gezang 291: 1 en 2

Johannes de Heer 57

Na zegen: Gezang 456: 1, 2 en 3

***

Beste mensen, broeders en zusters, jongelui,

Geluk, wat is dat? We zingen allemaal ons eigen liedje van verlangen.

Op zoek naar een beetje geluk heeft ieder zo zijn of haar dromen.

Voor veel mensen betekent geluk: Geld, méér geld.

Of gezondheid. Of succes. Of romantiek. Of plezier. Of liefde.

'Soms verlang ik zo naar een klein beetje geluk.

Mag dat dan niet, dominee?

Verlangen naar geluk en verlangen naar houvast?

Dat hoort toch helemaal bij ons mens-zijn?

Ieder mens verlangt toch naar een beetje geluk?

Dat mag toch?'

Misschien kent u dat lied: "Ik ben een kind, door God bemind en tot geluk geschapen."

'Maar', zegt u misschien, 'ik ben geen kind meer.

Ik heb teveel meegemaakt. Ik weet nu beter wat er in het leven te koop is.

En die liefde van God - door Hem bemind - wat zie je er van, als je nuchter om je heen kijkt?' U hebt gelijk.

Er zijn ook wensen en verlangens die nooit vervuld worden.

Het kan zo heel anders lopen in je leven dan je had gedacht.

Dingen die fout gaan.

Mensen die je diep teleurstellen.

Soms kan je leven - achteraf bezien - een puinhoop lijken.

Hoe ga je daar mee om?

Brengt het je tot verbittering? Dan wordt je leven nóg donkerder dan het al was.

Of heb je juist van die moeilijke stukken uit je leven wat geleerd?

"Soms verlang ik zo naar een klein beetje geluk."

Dat oude kinderlied zegt: "Ik ben een kind, door God bemind en tot geluk geschapen."

Zo heeft onze Schepper het bedoeld.

Ook met uw en met jouw en met mijn leven. Zó positief.

Maar hoe kom je verder?

*

Diep in haar hart verlangt ook zij naar een klein beetje geluk.
Die onbekende vrouw uit Samaria.
We weten haar naam niet eens.
Ook in háár leven is het heel anders gelopen dan ze in haar jeugd gehoopt had.
Vandaag ontmoet ze Jezus. Bij de Jakobsbron.
Hij wordt voor haar ... de ware Jakob.
Hij brengt ... geluk in haar leven.
Luister maar ... Johannes 4.

De zon staat hoog aan de hemel.
De hitte is ondraaglijk. In de verte zijn de bergen Ebal en Gerizim vaag zichtbaar.
Ervóór - in de heuvels verscholen - ligt een dorpje.
Sichar heet het.
Verder mag het geen naam hebben.
Het is ingeslapen.
Wat wil je ook: Het is twaalf uur. Midden op de dag.
Maar dan ... het geluid van voetstappen.
Hoogst ongewoon op dit uur van de dag.
Een vrouw onderweg.
Om water te putten, zo te zien.
Ze heeft een kruik op haar hoofd. 'Wie haalt het nu in z'n hoofd?
Op dit uur van de dag, ... heet en eenzaam?'
Zij, blijkbaar.
Ze wil niemand zien. Ze kan anderen niet luchten of zien.
Ze kijken immers met steelse blikken naar haar.
Ze mompelen ... ze kletsen over haar.
Dan maar liever alleen.

Wat is er met deze vrouw aan de hand?
Ach ... dat kun je wel zien, met één oogopslag.
Een vrouw met een verleden.
Bittere trek om haar mond.
Ze moet vroeger een knappe vrouw zijn geweest.
Verlept is ze nu. Een getekende.
Ze heeft niet veel geluk in haar leven gehad.
Al vijf maal is ze getrouwd geweest.
Maar elke keer ging het mis.
Nu is er weer een man in haar leven, maar ze weet niet of ze wel weer trouwen wil.
Ze gaat de mensen maar het liefst uit de weg.
Die praten achter haar rug.
Ze kan wel raden waarover.
Begrijpelijk, dat ze iedereen probeert te ontlopen.

Maar iemand, die niet te ontlopen is, zit op haar te wachten.
Bij de Jakobsbron.
Als die bron toch eens kon vertellen ...

Nog vóór die put gegraven werd ... had Abraham hier al een altaar voor de Here God gebouwd.

En aartsvader Jakob heeft - volgens de overlevering - deze put op deze plaats vol herinneringen met eigen handen gegraven.

Om drinkwater te kunnen putten.

Levend water. Fris, helder, stromend water.

Uit een onderaardse stroom of bron.

Al sinds mensenheugenis komen de vrouwen van Sichar hier water putten, nieuwtjes uit wisselen en het vee drenken.

Al sinds mensenheugenis komen er vreemdelingen om er hun dorst te lessen.

De Jakobsbron.

Van ouds een plaats van ontmoeting.

Het wordt een ontmoeting om nooit meer te vergeten.

*

Maar de vrouw weet nog niet, dat er iemand op haar zit te wachten.

Het is Jezus van Nazareth.

Hij vindt zich niet te netjes om met haar om te gaan.

Hij begint het gesprek.

Allicht. Zij zal dat nooit doen.

Hij neemt het initiatief. Zo is Hij, dat kan Hij niet laten.

Hij laat zo iemand niet gaan, ...

Hij laat zo'n vrouw niet verloren gaan!

Heel alledaags begint het gesprek. "Vrouw, geef mij eens wat te drinken?"

Een vraag van iemand die nauwelijks iets van je wil.

Dat kan ons op straat overkomen: 'Hebt u een vuurtje voor mij?'

Maar die vrouw was een Samaritaanse en Jezus een Jood.

En Samaritanen en Joden gingen niet met elkaar om.

Ze meden elkaar, ze haatten elkaar.

Ze hadden nog wel dezelfde stamvader: aartsvader Jakob.

En ze dienden dezelfde God, maar op een verschillende manier.

Er gaapte een diepe kloof tussen Samaritanen en Joden.

Al eeuwen lagen ze met elkaar overhoop. Erg!

Maar Jezus doet daar niet aan mee.

Hij overbrugt de kloof.

Hij spreekt de vrouw aan.

Hoogst ongewoon! Jezus is anders.

Hij komt over de brug, Hij slaat een brug.

Die vrouw móet wel reageren, of ze wil of niet.

Maar ... ze wil niet. Ze houdt Jezus op een afstand.

Zoals zo velen vandaag de dag...

Toen ik enige tijd geleden bij een gemeentelid op ziekenbezoek was en vroeg of er bij de anderen op de kamer bezwaar was om een stukje uit de Bijbel te lezen ... kreeg ik als antwoord: 'Nee, liever niet.'

Het werd blijkbaar niet op prijs gesteld.

Van de Bijbel wilde de kamergenote - jammer genoeg - niets weten.

Contact met Jezus? Met de Bijbel? Stelt u het op prijs?

*

De Samaritaanse vrouw, zij die alle contact met mensen maar het liefst vermijdt ... ze moet nu wel.

Ze doet dat bitter, afwijzend.

Wel heb je ooit ... een Jood, een Rabbi, die een Samaritaanse vrouw om een gunst vraagt.

Die zijn hand ophoudt bij iemand waar je het liefst met een grote boog omheen zoudt lopen.

Dat doe je toch niet, dat hoort toch niet?

"Bent U soms meer dan onze vader Jakob, die ons de put gegeven en er zelf uit gedronken heeft met zijn zonen en zijn kudde?"

Ze steekt de draak met zijn woorden, met zijn vraag om water.

Een normaal mens zou er het zwijgen toe doen, haar vervolgens de rug toekeren.

Als je zó afgewezen wordt?

Een normaal mens, ach ja ...

*

Het is wel duidelijk de vrouw wil met rust gelaten worden.

'Wilt u zich alsjeblieft niet met mijn leven bemoeien?

In m'n eentje heb ik mijn handen er al vol aan om me staande te houden.'

Ik begrijp dat best.

Dan hoef je nog helemaal niet zo'n leven te hebben als die vrouw.

'Ik red me wel. Zo goed en zo kwaad als het gaat.

Ik regel m'n eigen zaakjes wel.

Wanneer kom je mensen tegen die echt belang in je stellen? Zelden toch?

Laat mij nou maar mijn eigen boontjes doppen.

Ieder voor zich en God voor ons allen.

Ik heb m'n werk, mijn gezin, mijn huisje, boompje, beestje ...

Ik wil niet onvriendelijk zijn, maar ... het is maar beter dat u gaat!'

De vrouw bij de Jakobsbron houdt de boot af: 'Kom me niet te na.'

Jezus geeft het echter niet op. "Levend water kan ik je geven", zegt Hij in beeldrijke taal.

Vreemde opmerking eigenlijk voor iemand, die juist háár om water heeft gevraagd.

Dát was een voor de hand liggende vraag van een vermoeid man op het heetst van de dag.

Maar Hij hoort in haar bittere reactie, dat zij dodelijk vermoeid is.

Jezus gaat tot het uiterste om haar afweer af te breken.

Hij heeft gezien en gehoord dat ze nóg ongelukkiger is dan ze zelf weet.

Zijn gespreksstof is nog lang niet uitgeput.

Echte belangstelling.

Het is liefde op het eerste gezicht - van zijn kant.

Hij zegt: "Als je Mij zou kennen, zou je Mij om levend water vragen."

Levend water ... dat is fris, helder, stromend water.

De vrouw denkt eerst nog dat het over gewoon water gaat.
Maar Jezus zegt: "Ik bedoel wat anders."
"Wie gedronken heeft van het water, dat Ik hem zal geven, zal geen dorst krijgen in eeuwigheid."
'Nooit meer krijg je dan dorst, met dat water van Mij.'
Jezus wil haar gelukkig maken.
Hij wil haar laten drinken uit de Bron van echt geluk..
Hij nodigt haar daartoe uit, opdat zij in eeuwigheid niet meer dorst zal hebben.
Zij kan het van Hem krijgen ... voor niets, zonder dat ze er iets voor hoeft te doen.
Een klein beetje geluk.

*

Beste mensen, niet alleen de Samaritaanse vrouw, maar allen die dorsten naar dat levende water kunnen bij Jezus te drinken krijgen!
Iemand heeft eens gezegd: 'God giet zijn liefde uit waar Hij de kruiken leeg vindt.'
Dat is waar. Heb je zo'n lege kruik?
Heb je ook zo'n dorst naar echt geluk in je leven?
Wil je ook je dorst naar geluk lessen in die onmetelijke bron van Gods liefde?
Kom dan. Kom dan bij Jezus.
Kom bij de ware Jakobs-bron!

*

De vrouw uit Sichar luistert nu helemaal.
Al haar terughoudendheid is weg.
Ze begrijpt die vreemde man nog niet, maar ze is gegrepen door zijn woorden.
Jezus kan verder met haar praten.
Ook over haar privé-leven.
Hij legt haar levensgeschiedenis open.
Hij stoot haar niet af, maar trekt haar juist naar Zich toe op een manier die ons doet verwonderen.
Zacht en toch scherp, bedekt en toch duidelijk, houdt Hij haar mislukte leven voor.
Hij verontschuldigt niets.
En door dit alles heen horen wij Hem zeggen: 'Kom maar over de brug, geef je nu maar aan Mij over.
Kom maar naar de bron, Ik zal je dorst naar geluk en rust lessen.'

Jezus, beste mensen, belooft haar en al die anderen - die met een lege kruik bij Hem komen - zijn liefde.
Jezus belooft je ... een leven vol echte rust en echt geluk.
Bij de ware Jakobsbron komt het tot een ontmoeting om nooit meer te vergeten.
Tien minuten geleden zou ze nog liever het puntje van haar tong afgebeten hebben.
Ze geneert zich niet voor deze man.
Door zijn intense persoonlijke belangstelling is ze helemaal uit haar tent gelokt.

*

En wat er dan gebeurt, is niets minder dan een wonder: Deze - contact schuwende - vrouw gaat blij en zonder zich te schamen/generen ... in Sichar, het wakker wordende dorpje vertellen: 'Ik heb de man van mijn leven ontmoet, de ware Jakob, de Messias! Ik ben verlost, Hij zocht mij op. Hij vindt mij niet te min.'
In haar haast om aan iedereen te vertellen Wie ze bij de Jakobsbron heeft ontmoet, laat ze haar lege kruik bij de bron achter en loopt ze bijna Jezus' discipelen omver. Verbaasd kijken ze de vrouw na. Heeft hun Meester met die vrouw staan praten?

De mensen in Sichar zijn niet minder verbaasd.
'Is dát die mensenschuwe vrouw, die zich nooit met iemand bemoeit? Ze is een heel andere vrouw geworden!'
Nieuwsgierig lopen ze naar de Jakobsbron.
Dan spreekt Jezus ook met hen.
Twee dagen blijft Hij daar.
Dan zijn er veel mensen die in Hem geloven.
Tegen de vrouw zeggen ze: "Wij geloven in Hem, niet alleen om wat jij ons vertelde, maar omdat wij Hem zelf hebben gehoord en gezien.
Wij zijn er van overtuigd dat Hij werkelijk de Redder van de wereld is."

*

Zonder water, beste mensen, sterft een mens en gaat een mens verloren.
Jezus spreekt in die vrouw ook ons (vanavond) aan: 'Je komt een keer zonder water te zitten, vroeg of laat.
Maar ... er is levend water voor je.
Ik ben dat levende water. Ik ben er voor jou!
Besef toch dat je vernieuwd moet worden.
Door Mij en niemand anders.
Ik geef je het ware geluk.
Ik geef je de echte vrede en rust.'

Geloven in Jezus ... dat is drinken uit de levensbron.
Misschien besef je dat nog niet?
Dan wordt het tijd, de hoogste tijd!
Anders kom je om.
Anders sterft je leven vroeg of laat.
"Ik ben het levende water!" zegt Jezus van Zichzelf.
Gelukkig de mens, die van dit water leert drinken. Levend water!

*

Op zoek naar een klein beetje geluk.
Niet altijd gaat het zoals bij de Samaritaanse vrouw uit de Bijbel.
Heel wat verlangens worden in dit leven niet vervuld.
Heel wat mensen voor wie Jezus een vreemde blijft.
Maar dat ligt niet aan Hem!
Hij neemt het initiatief.

Als de vrouw uit Samaria bij de Jakobsbron arriveert, zit Hij al op haar te wachten.
Hij begint het gesprek.
En ook als zij zich verzet, houdt Hij haar vast.
Anders was er niets van terecht gekomen.
Dankzij Jezus' geduld en liefde ... vindt de vrouw de 'rust' - een klein beetje geluk.
De rust bij God.

Dat is natuurlijk nog zo.
Wie echt op zoek is naar God, die is in feite allang door Hem gevonden.
Jezus is nog steeds de Eerste. Hij zit ook bij de bron van ons leven.
Hij vraagt naar u, naar jou en mij.
Hij heeft zelfs zijn leven gegeven om ons tot een Redder te zijn.
De vraag is: Welk antwoord geef je op de liefde van deze ware Jakob?
Wie zijn liefde in geloof beantwoordt, komt tot zijn of haar bestemming.
Die vindt de bron van het echte geluk!

Amen.

Zij was op zoek naar het geheim
van het geluk, dat zij niet kende,
haar dagen waren vol ellende.
'Opnieuw mislukt!' was het refrein
dat zich herhaalde in haar leven.
Ze was een afgedankte vrouw;
vijf mannen werden haar ontrouw,
maar God had haar niet afgeschreven.

Toen Jezus bij de Jakobsbron
vol liefde tot die vrouw zich wendde
en zij Hem als profeet erkende
in het gesprek dat zich ontspon,
kwam er een nieuwe vreugde dagen:
het levend water, het geheim
van het geluk, bleek Hij te zijn,
die antwoord gaf op al haar vragen.

De Heer liet haar niet zomaar gaan,
maar Hij vergaf haar al haar zonden,
goot liefde-olie in haar wonden -
Barmhartige Samaritaan!
Zij hoefde niet meer schuw te hopen
op iemand die haar liefde schonk.
Sinds zij het Levend Water dronk,
ging er een nieuwe toekomst open.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Haarlem 3 juni 2002

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !